

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

ÇARŞAMBA İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

Tarih Bölümü

Eskiçağ Mısır Tarihi

Eski Krallık

2. Hafta

özenilen üniversite

2. Hanedandan 3. Hanedana geçiş, Mısır tarihinde sık sık göreceğimiz üzere, eski hanedanın soyundan gelen, yani tanrısal kökeni olan ve yeni hanedanla bağı nedeniyle ona yasallık kazandıran bir kralieyle sağlanır. Eski Krallık da büyük bir olasılıkla Hasehemvi'nin kızlarından biri olan, Zoser'in annesi Kraliçe Nimaatap'la başlar. Yeni Krallık döneminde bir ziyaretçinin duvara karaladığı yazıda, teknik olduğu kadar sanatsal olarak da bu mucizenin yaratıcısı olan Zoser (2654-2635), "taşı açan kişi," yani bu yeni, "ölümsüz" malzemeyi kullanıma açan kişi olarak nitelenir. Bu kral döneminde Sina'nın bakır madenleri Mısırlılar tarafından işletilmekteydi. Söz konusu kralın iki sunağın bulunduğu açık avlunun ucundaki yeraltı mezarının üzerinde altı basamaklı etkileyici bir piramit bulunmaktadır. Bu piramit dünyanın bilinen en eski piramidi olup 60 metre yüksekliğindedir. Kavramsal olarak da yaradılış anında dünya düzeninin temeli olarak kaosun sularından yükselen "ilk tepe"nin taştan bir benzeri niteliğindedir. Zoser'in mezar alanı, «İki Ülkenin Terazisi" olarak Yukarı ve Aşağı Mısır'ın keşişme noktasındaki Memfis'in çok uzaklardan bile görülebilen yepyeni bir simgesidir. Ancak Memfis tıpkı Arkaik Dönemde olduğu gibi şimdi de krallığın sabit "başkenti" değildir; Eski Krallıkta kralların dünyasal ikametgahlarının yeriyle birlikte ölümler kentinin yeri de sürekli değişir. Zoser'in Horus adı, "Kurulun En Tanrısal Olanı" (Netyerihet), Mısırlıların henüz 3. Hanedanda tanrılarından gruplar ve topluluklar kurmaktan hoşlandıklarına, belki de kısa süre sonra "Kutsal Üçlü" ve "Kutsal Dokuzlu"yu oluşturduklarına işaret eder. Zoser'in halefleri hakkında bildiğimiz -neredeyse- tek şey, başladıkları piramitleri bitiremedikleridir. Örneğın Bu hanedanın son kralı Huni (y. 2625-2600), Sakkara'nın 40 kilometre güneyindeki Maidum'da bir piramit inşaatına başlar, ama kısa süren hükümdarlığı sırasında piramidi bitiremez.

4. Hanedan boyunca Biblos'la sıkı ticaret ilişkilerinin sürdürüldüğü görülmektedir. Öyle ki Keops'un annesi kraliçe Heteferes'in adına bu Biblos bölgesinde rastlanılmıştır. Yıllıklarda, Snefru'nun iktidar yıllarından birinde 40 gemi yükü iğne yapraklı ağaç kerestesi geldiğinden söz edilir; bu malzeme saraylar; mezar kompleksleri ve gemi yapımı için gereklidir. Bundan dolayı, kereste açısından fakir olan Mısır coğrafyası için Biblos bölgesi büyük bir önem taşımaktadır. Yüz arşınlık gemiler yapıldığından sık sık söz edildiğine bakılırsa, bu dönemde Mısır ile Lübnan arasında yoğun bir deniz trafiğı vardır. Yıllıklarda da sözü edilen, Nübyeli ve Libyalılara karşı düzenlenen seferler genellikle ekonomik ve politik amaçlıdır. Bu seferler savaş tutsakları ve hayvan bakımından zengin ganimet sağlar. Ülkeden ve komşu halklardan alınan vergilerle yönetilen kraliyet hazinesine önemli katkılarda bulunan bu seferler oldukça önemlidir. Çünkü taşocaklarına düzenlenen büyük seferler ve büyük inşaatlar nedeniyle devletin giderleri büyük boyutlara ulaşmaktadır.

Seçilmiş Kaynakça:

Erik Hornung, Eski Mısır Tarihi

Afet İnan, Eski Mısır Tarih ve Medeniyeti

Ercüment Yıldırım, Nil'in Tanrı Kralları